

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Io. Francisci Leonis Eporediensis I. V. D. Episcopi Thelesini Thesaurus Fori Ecclesiastici

Leoni, Giovanni Francesco

Coloniae Agrippinae, 1682

De Electione Episcoporum, & Qualitatibus in eis requisitis. Cap. iii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10316

script: & Cassan: eadem par. 4, considerat: 32.

34 Dignitatem † habent etiam Protonotarij, quorum alij ordinarij, & alij supernumerarij: Protonotarij ordinarij sunt participantes, qui habent officium Protonotariatus cum fructibus, qui ex eo in Romana curia percipiuntur: extraordinarij verò ad honores, & dignitatem Prælaturæ sunt creati, qui rochetum portare possunt. Protonotariatus autem est dignitas, † cum Protonotarij sint notarij Papæ, ut cap: 2, & cap. cum redemptor, 12, q. 2, gloss. 1, in cap. scriptum de elect. & isti et-

iam quibuscunque Canonice, & dignitatibus non tamen Capitulariter incedentibus præferuntur, ut per Cassan, loco supradictato, consid. 29. ubi de dignitatibus Romæ Curie, & alijs copiosè scripsit in prædicta parte 4. per totam, quod puto distinguendum, quia aut Protonotarius extraordinarius est in habitu prælaturæ, & tunc extra ecclesiam præcedit alias dignitates sine prælatura, secus si est sumendus in simplici habitu Sacerdotali, in quo præsumitur simplex persona ecclesiastica, nisi aliàs sit persona gravis, & nota, quo casu habitus non attenditur.

DE ELECTIONE EPISCOPORVM, & qualitatibus in eis requisitis. Cap. III.

S V M M A R I V M.

1 Episcopi, quomodo eligantur.	13 Litteratura conveniens sufficit, & qua alia qualitates in Episcopo requirantur.
2 Episcopatus Fossanen. est juris patrimonialis Serenissimi Ducis Sabaudia.	14 Episcopatus est onus Angelicis humeris formidandum.
3 Electio, & nominatio idem sunt.	15 Processus super concernentibus cathedrali Civitatem, & diocesim, quomodo formandus.
4 Praconizatio quid sit.	16 Fidei professio ab Episcopis promovendis emittenda.
5 Episcopi, quomodo confirmantur.	17 Processus promovendorum ad Episcopatum, quomodo subscribantur.
6 Cedula consistorialis, quid sit.	18 Cedula pro Episcopis promovendis Cardinalibus danda, quid continere debeant.
7 Aetas triginta annorum completorum in Episcopo requiritur.	19 Cedula consistorialis quomodo expediatur.
8 Illegitimus est inhabilis ad Episcopatum.	20 Episcopi quomodo ordinentur.
9 Episcopus promovendus per sex menses ante debet in sacris esse constitutus, & doctor, aut licentiatus.	21 Episcopi, quando acquirant ordinariam jurisdictionem.
10 Privilegium doctoratus non facit doctorem.	
11 Examen promovendorum ad Episcopatum, fieri debet.	
12 Episcopi sunt parochi parochorum.	

- 21 Consecrari debent Episcopi infra tres menses.
- 22 Ordinis potestas per consecrationem acquiritur.
- 23 Episcopi per totam diocesim habent ordinariam jurisdictionem.
- 24 Episcoporum appellatione, qui veniant.
- 25 Ordo sacerdotalis post Christum à Petro incepit.
- 26 Episcopi officium quomodo facile, & difficile.
- 27 Episcopum, qualem esse oporteat.
- 28 Episcopi munus, in quibus consistat.
- 29 Episcopi, quales esse debeant.
- 30 Episcopi, quomodo subditis præesse debeant.
- 31 Canonici cathedralium ecclesiarum, quomodo sint corrigendi.
- 32 Crimen hæresis, etiam in loco exempto commissum ab Ordinario cognosci potest.
- 33 Exempti, etiam regulares, extra claustra degentes ab Ordinariis locorum corrigi, & puniri possunt.
- 34 Episcopi dominicis, & solemnibus diebus missam celebrare tenentur.
- 35 Episcopi suarum diocesum, & etiam æternorum, animarum cura debent habere.
- 36 Ecclesiarum substantia per filios solet periclitari.
- 37 Filios, vel nepotes ex filio habens, non est Episcopus eligendus.
- 38 Eliguntur Episcopi filios habentes de consuetudine.
- 39 Filius est argumentum ambulans super terram de incontinentia patris.
- 40 Filii in ecclesiis parentum, vel vacantia per mortem parentum beneficia obtinere non possunt.

EPISCOPI † eliguntur, confirmantur, & consecrantur. Eliguntur ad Episcopatus à patronis jus patronatus habentibus à Papa confirmandi, si idonei sint electi, ut ad Episcopatum Viglevanen. à Rege Hispaniarum, & ad Episcopatum Fossanen. à Duce Sabaudie titulo fundationis, & dotationis modernis temporibus ultra alios aliis fundatos, & dotatos per ipsos legitime acquisito †, cum dotatio, & fundatio sint duo ex tribus modis acquirendi jus patronatus, *cap. decernimus, cap. monasterium, cap. rationis ordo, 16. q. 7.* & Concil. Trid. *cap. 9, de reform. sess. 25.* & licet à patronis ad beneficia juris patronatus nominentur, † nominatio, & electio idem sunt, *cap. cum terra, & cap. cum in jure, de electio, & l. nominatio num forma, ubi gloss. C. de decur. lib. 10.*

4 Ad Episcopatus, † qui ad liberam Pape dispositionem spectant, eliguntur, cum in Consistorio præconizantur, & præconizatio habet vim electionis, cum fiat tantum ad effectum nominandi personam ad Episcopatum assumendam, ut, si quis sciret aliquod impedimentum, quominus taliter præconizatus assumi deberet, illud manifestare posset, & ista præconization nullum tribuit jus, aut jurisdictionem, nec potest quis illius vigore fructus percipere, cum Episcopus nominatus, donec à Papa fuerit provisorius, se in jurisdictione, & fructuum perceptione immiscendo, sit intrusus, *cap. quod sicut, in princip. de elect. Rebuff. forma dimiss. lit. par. 1, n. 3.* & Oldrad. *conf. 246, n. 1.* Confirmatur postea, † quando alia die in eodem consistorio, fabricato prius processu super vita, & moribus pro-

MOVER-

6 movendi, † expectetur cedula, quam in Urbe vocant, consistorialem, quæ habet vim supplicationis in Dataria expeditæ, & illa est matrix, super qua litteræ Apostolicæ sub plumbo expediuntur, & antequam litteræ expediantur, illa cedula dicitur gratia informis, ut informis gratia dicitur supplicatio, *Gomel. de infr. resign. quæst. 18. n. 1.*

7 Processus primò fabricatur † super ætate, cum Episcopus debeat trigelimum annum suæ ætatis complevisse, *cap. cum in cunctis, §, presenti decreto, & ibi etiam glol. de elect. Host. in sum. de elect. §, quis eligendus, num. 9.* Secundò super legitimis natalibus, quia illegitimus † sine Papæ speciali dispensatione, quæ vix ad Episcopatus obtinendos conceditur, est inhabilis, ut ad Episcopatum assumatur, *cap. cum Vintonien. ecclesia, ex de elect. glol. in cap. grandi, in ver. legitimo de supl. negl. Prælat. in 6. cap. 1. de fil. presb. Concil. Trident. cap. 1. sess. 7. & cap. 1. § omnes verò, de reform. sess. 24.* Tertio, an saltem † sex mensibus ante promotionem fuerit in sacro ordine constitutus, *Concil. Trident. cap. 2. de reform. sess. 22.* Quarto, si antea in Universitate studiorum magister, sive doctor, aut licentiatu in sacra Theologia, vel jure canonico, aut publico alicujus Academiæ testimonio, idoneus ad alios docendos ostendatur, *d. cap. 2. de reform. sess. 22.* quæ nec sufficiunt, † quia, cum privilegium doctoratus non faciat doctorem, sed requiratur doctrina, Clemens Papa VIII. ut non solum habentes privilegium, sed docti viri ad cathedrales assumantur, statuit, quòd ad Episcopatus in Italia assumendi in Urbe coram ipso, & sacra congregatione Cardinalium, aliorumque gravium, & peritorum Prælatorum, & videretur, in Gallia verò, & Hispania † coram S. R. E. Cardinalibus Legatis ibi existentibus, & Legatis deficientibus, coram sanctæ Sedis Apostolicæ Nunciis, Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis, de speciali Papæ mandato assistentibus aliis Prælati, ac peritis viris, ut hujusmodi negotii gravitas requirit, se examini subiciant, qui approbati, & non aliàs ad ecclesiarum regimina admittuntur, *Concil. Trid. c. 1. de reform. sess. 24.* cum absurdum videretur, quòd providendi de parochialibus, rigoro examini se subicere tenuerentur, *Conc. Trid. in c. 1. sess. 24. de reform. Ad cathedrales autè assumendi, † qui in eorum diocesi sunt parochi parochiorum, cum universalem illius curam gerere teneantur, c. rationis in fine. 100. dist. & cap. sugg. sum. 7. q. 1. absque examine admitterentur, & licet quis non sit eminentis, † sufficit quòd sit convenientis litteraturæ, c. cum nobis, §. his igitur, de elect. cap. nisi, §. pro defectu, & ibi Abb. num. 10. de renunc. Quintò, an sit bonæ vocis, conditionis, & famæ, non rixosus, non criminofus ex supra deductis.*

14 † Sextò, an in rebus gerendis pro Episcopatus administratione sit aptus, cum sit onus Angelicis humeris formidandum, *Concil. Trident. c. 1. paulò post princ. de reform. sess. 6.* & hæc, quoad personam, & qualitates assumendi. Ulterius formatur † processus super redditibus cathedralis, ad quam quis sit assumendus, ac illius status, tam in capitibus, quàm in membris, sub cujus temporali dominio, & Provincia sit posita, si ecclesia sit suffraganea, sub quo Metropolitanò, si verò sit Metropolis, quot sub se suffraganeos habeat, in qua parte civitatis, & vicinia cathedralis sit constructa, & an circumcirca habeat domos

domos canonicas, quot in ea ſint Dignitates, & quæ, quot canonicatus, quot ſint beneficiati ad reſidentiam obligati, quæ, & qualis ſit fabrica eccleſiæ cathedralis, ſi contiguum habeat campanile, & campanas, ſi ſacriſtia ſit paramentis, vaſis argenteis, aliisque neceſſariis decenter munita, an unam, vel plures habeat ſacriſtias, & aptas. An habeat palatium Episcopale pro Episcopi, & ejus familiæ congrua habitatione. In civitate, & diœceſi quot ſint eccleſiæ collegiatæ, quot, & quæ monaſteria regularia, tam virorum, quàm mulierum, an inſtitutum fuerit collegium ſeminarium puerorum, unum, aut plura, juxta Sacri Conc. Trid. diſpoſitionem, c. 18. ſeſſ. 23. de reform. quot pueri in eiſdem reperiantur, & an vivant ex redditibus beneficiorum eiſdem collegii ſeminariorum unicorum, vel ex portione fruētuum ab aliis beneficiis detractorum ad formam dicti c. 18; §. & quod, ſi in eadem civitate, & diœceſi reperiantur erecti plures montes pietatis, hospitalia, confraternitates, aut alia pia loca, quot ſint parochiales in civitate, & diœceſi, ſub cujus titulo ſit cathedralis, & an in eadem adſint corpora Sanctorum, aliæque reliquiæ, & decenter aſſerventur, Si civitas, & diœceſis ſit ab hæretica pravitate munda, vel aliqua in parte ſuſpecta, aut infecta, an civitas ſit populata, & quot animas habeat, quot in tota diœceſi conſtant, ſi non in numero certo, qui vix haberi poteſt, ſaltem circumcirca, ſuper quibus omnibus teſtes quàm graviores haberi poſſunt in competenti numero, qui præmiſſa legitime probent coram notario, ſeu ſecretario, ad hoc à Cardinali proponente deputato.

16 Peracto autem examine, † aſſumen-

17 dus genibus flexis fidei profeſſionem coram eodem Cardinali proponente emittit, juxta formam à Pio IV. traditam in Bullario conſtit. 114. Injunctum nobis, & ſi in Regnis Franciæ, vel Hiſpaniarum, aut in Germania, in manibus Cardinalis Legati, vel Nancii, aut alterius dicto examini præſidentis, & in publico inſtrumento omnia rediguntur, quo à notario, vel ſecretario ſubſcripto, & authenticato, Cardinalis proponens illud ſubſcribit, atteſtando, proceſſum vidiffe, & proponendum requiſitas habere qualitates, & à Cardinali proponente ad Cardinales capita ordinum, videlicet ſeniores ex ordine Episcoporum, ſeniores ex ordine Presbyterorum, & ſeniores Diaconum deferretur, qui omnes eundem proceſſum perfectum, quo per aſſumendum fuerint requiſita probata, † primo Episcopus, ſecundo Presbyter, & tertio loco Diaconus Cardinales ſubſcribunt, aſſirmando, ſe adhibita accurata diligentia, inveniffe promovendum qualitatibus à jure, & ſancta Synodo requiſitis præditum, ac certo exiſtimare ipſum idoneum eſſe, ut in c. 1. de refor. ſeſſ. 24. quo facto ad Cardinalem proponentem reportatur, & facta † cedula ſummaria totius proceſſus continente, tot copiarum ejusdem fiunt; quot in conſiſtorio Cardinales eſſe debent, & una, quæ Papæ deferretur, pridie, quàm dicta cedula in conſiſtorio proponatur, facta hujusmodi propoſitione, illaque à Papa admiſſa, ſupradicta cedula, † quæ conſiſtorialis vocatur, manu Cardinalis proponentis ſubſcripta, & ejus ſigillo munita expeditur, qua confirmatur electio, & deinde Episcopus infra legitimum tempus, de quo infra, per conſecrationem ordinatur.

tur.

20 tur. † In Episcopi ordinatione duo Episcopi manus imponere, & Evangeliorum librum super caput, & verticem ejus, & uno super eum fundente benedictionem, reliqui omnes Episcopi, qui adsunt, manibus suis caput ejus tangere, & tenere debent, *cap. Episc. 23, dist.* & super eadem cedula, litteris Apost. expeditis, † illarum vigore possessione sublequuta, acquirit ordinariam jurisdictionem, *cap. transmissam, de elect. quæ Episcopis tribuitur à Papa, qui vices suas ita aliis impartitur ecclesiis, ut Episcopi in partem vocantur sollicitudinis, non in plenitudinem potestatis, cap. decreto, cap. qui se scit, 2, q. 6, cap. loquitur, §. Episcopatus, 24, q. 1, & Varg. de auct. Pont. in tract. tom. 13, propof. 4, confir. 5, sub nu. 1.* Ex tribus enim jurisdicção ordinaria competit, ex lege, consuetudine, & privilegio, *cap. cum contingat, juncta glos. in ver. consuetudine, ubi etiam Abb. num. 5, & Felin. num. 2, de for. comper. cap. conquestus, & ibi glos. eod. vers. consuetudo, 9, q. 3, & Abbas in cap. duo simul, n. 2, de offic. ord.* Postmodum verò consecrationis munus intra tres

22 menses suscipere tenentur, † sub pœna amissionis fructuum, & negligentes per alios tres menses, ecclesiis sunt iplo jure privati, *cap. qui quidam, 75, dist. cap. quoniam quidam, 100, dist. Conc. Trident. cap. 9, de reform. sess. 7, & cap. 2, de reform. sess. 23, Navar. in cap. 25, num. 118, tom. 2, & Graff. dec. aur. cap. 97, num. 52, par. 1, lib. 2.*

23 Per consecrationem enim † acquirunt ordinis potestatem, ut in d. cap. transmissam, ubi etiam glos. final. ante med. de electio, & in tota diœcesi habent jurisdictionem ordinariam, † quam per se ipsos, vel alios, in quolibet loco non exempto, pro tribunali sedentes causas audiendo, &

quæ ad eorum jurisdictionem pertinent, expediendo, libere possunt exercere, *cap. cum Episcopus, eod. tit. de offic. ord. in 6.* Episcoporum enim appellatione † veniunt etiam Patriarchæ, Primate, & Archiepiscopi. *cap. clericos, §. ordo verò, vers. omnes autem, 21, dist. & Archid. in cap. 1, de stat. r. g. in 6.* qui omnes habent jurisdictionem, intra limites suarum diœcesium, *d. cap. sum Episcopus, juncta glos. de offic. ord. in 6.*

25 Post Christum Dominum, † à Petro Sacerdotalis incepit ordo, quia ipsi primum Pontificatus in Ecclesia Christi datus est, Domino ei dicente, Tu es Petrus, & super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam, & portæ inferi non prævalebunt adversus eam, & dabo tibi claves Regni cœlorum, ubi ligandi, solvendi que potestatem, primus accepit à Domino, primusque ad fidem populum suæ prædicationis virtute adduxit, verboque instituit, cœteri verò Apostolicum eodem pari contortio honorem, & potestatem acceperunt, ipsumque principem eorum esse voluerunt, qui etiam jubente Domino, in toto orbe terrarum dispersi, Evangelium prædicaverunt, ipsis quoque decedentibus, in loco eorum surrexerunt Episcopi, *cap. in novo, 21, dist. cap. sacrosancta, 22, dist. cap. quorum vices, 68, dist. cap. in illis, 80, dist. & Concil. Trident. cap. 4, sess. 23.*

27 In hac autem vita † nihil facilius, & levius & hominibus acceptabilius Episcopi officio, nisi negligenter, & adulatoriè administraretur, sed nihil apud Deum miserabilius, tristiùs, & damnabilius, nihilque difficilius, ac laboriosius, & periculosius Episcopi officio, sicut apud Deum nihil beatius, si eo modo militetur, quo militari præcipitur, ut ait S. August. *relat. in cap. ante*

D

omnia,

omnia, 40. dist. & scire debent Episcopi, alique Prælati, quod, si perverla unquam perpetrant, tot mortibus digni sunt, quot ad subditos suos perditionis exēpla transfmittunt; unde necesse est, ut tantò se cautius à culpa custodiant, quantò per prava, quæ faciunt, non soli moriuntur, B. Gregor. relatus in cap. præcipue, §. scire Prælati, 11, q. 3 & cap. nulli fas, 25, q. 1.

- 28 Episcopum † oportet irreprehensibilem esse, unius uxoris virum, sobrium, prudentem, ornatum, pudicum, hospitalem, doctorem, non vinulentum, non percussorem, sed modestum, non litigiosum, non cupidum, suæ domui bene præpositum, non neophytum, ne in superbiam elatus in iudicium incidat diaboli, oportet autem illum testimonium habere bonum, etiam ab his, qui foris sunt. Paul. ad Timoth. epist. 1, c. 1, c. qui Episcopus, 23, distinct. cap. unum orarium, 25, distinct. cap. Episcopum 61, distinct. & Conc. Trid. cap. 1, vers. & quoniam oportet, sess. 2. ejus autē munus est, † oves suas agnoscere, pro illis sacrificiū offerre, verbiq; divini prædicatione, sacramentorum administratione, ac bonorū omnium operū exemplo pacere, pauperū, aliarumq; miserabilium personarum curam paternam gerere, ad omnia munia pastoralia incumbere, & subditorū omniū vitia, ne criminosa, neve inhonestā vitam, ipso connivente, ducant, redarguere, cap. qualiter, & quando, il. 2, de accus. Conc. Trid. cap. 1, sess. 6, & cap. 1, in princ. sess. 23. ubique de reformatione. Irreprehensibilem esse oportet, cap. ult. 25, dist. c. ult. 2, quest. 7, cap. si quis, §. item Episcopum, 1, quest. 7, & cap. quidem, 11, quest. 1. sobrium, non vinulentum, cap. Episcopum, 35, dist. prudentem, ornatum, & pud-

cum, dicto cap. qui Episcopus, 23, dist. hospitalem, ne sit de numero eorum, quibus in iudicio dicetur, hospes fui, & non susceptus, Matth. cap. 25, in fine, & distin. 42, in princ. cum sine liberalitate necessitatem patientibus succurrendo nomen Episcopi non mereatur, cap. fratrem nostrum, 86, dist. Doctorem, quia alios docere tenetur, cap. qui ecclesiasticis, cum seq. 36, dist. & dist. 86. in princip. & non sufficit innocens vita, nisi adsit etiam doctrina, 43, dist. in princ. & cap. seq. sine crimine esse debet, ut alios liberius arguere possit, cap. ult. 25, dist. cum criminofus magis dicendus sit canis impudicus, quam Episcopus, Cap. qui nec, 2, q. 7. & propriis manibus neminem lædere, vel flagellare licet, cap. non liceat, 86, dist. non litigiosum, cum debeat occupationes sæculares abjicere, ne præfocatus curis negociorum Dei verbo vacare non possit, cap. te quidem, 11, quest. 1. non cupidum turpis lucri gratia, nec aliquo inhonesto negotio victum sibi necessarium querere debet, dicto cap. non liceat, §. prohibetur, 86, dist. non venatorem, cap. Episcopum, 34, dist. non neophytum, quia neophyti prohibentur in Episcopos ordinari, ne elati in superbiam, tanquam Religio Christiana plurimum eis egeat, in iudicium incidant, & in laqueum diaboli, Paul. ad Timoth. dist. epist. 1, cap. 3, & cap. 1, & 2, 48, d. & qualitates requisitæ in Episcopo, sequentibus versibus comprehenduntur. Primum præcipitur, quod sit sine crimine Præful, monogamus, sobrius, prudens, ornatus, & hospes, casta docens, non percussor, non litigiosus, non cupidus, bene dispositus, non neophytus, ut aliis, Apostolica, quod præsit regula iuffit, ut per Hostiæ. in sum. de tempo. ord.

ord. §. & à quo, nu. 7. in fin. Pluresque alias qualitates, & virtutes in Episcopo requiritas ad bene munus suum explendum copiose, & optimè scripsit Card. Paleot, in *3* *Archiepiscopali Bono, cap. 6, cum pluribus seqq. part. 1.* Pastores quidem, non *31* † autem percussores Episcopi esse debent, & ita subditis præesse eos oportet, ut non in eis dominantur, sed illos tamquam filios, & fratres diligant, monendo, rogando, arguendo, obsecrando, & increpando, *Pet. 1, Epist. in cap. 5, circa prius. cap. ult. distin. 94, cap. esto subiectus, 95, distin. & Concil. Trident. cap. 1. de reform. sess. 13.* Post correctionem verbalem contra incorrigibiles ad acriora, & graviora remedia descendere, & procedere debent, *cap. corrigantur, cum seq. 24, quast. 31* & ubi ob delicti gravitatem virga opus fuerit, tunc cum mansuetudine rigor, cum misericordia iudicium, & cum lenitate severitas est adhibenda *Concil. Trid. dicto cap. 1, de refor. sess. 13*: omnesque subditorum suorum excessus corrigere, & ipsos visitare, ac de eorum excessibus, criminibus, & delictis etiam extra visitationem, tamquam Sedis Apostolicæ delegati cognoscere, & castigare possunt, quibuscunque exemptionibus, consuetudinibus, concordiiis, consanguinitate, familiaritate, & aliis non obstantibus, *cap. irrefragabili, de off. ord. & Concil. Trident. cap. 3, & 4, de reform. sess. 14.* † exceptis Canonicis cathedralium ecclesiarum, qui per Capitula corrigi consueverunt, in ecclesiis, quæ talem *32* hactenus consuetudinem habuerunt, & tunc à capitulo ad iussionem Episcopi, infra terminum competentem, ab eo præfigendum sunt corrigendi, alioquin Episcopus corrigere potest, *dict. cap. irrefragabili,*

§. excessus tamen, de off. ordin. & ibi Innocent. in princip. & Concil. Trident. cap. 6. de ref. sess. 25.

33 Corrigi etiam, † cognosci, & puniri ab Episcopis possunt exempti ratione delicti, contractus; & rei, si delictum fuerit commissum, & contractus celebratus in loco non exempto, & res de qua agitur, in loco etiam non exempto situata existat, de crimine hæresis etiam in loco exempto commissi, superfluarum comestationum, illicitarum fabulationum, & divinorum officiorum celebratione, & in civilibus causis mercedum, & miserabilium pertonarum, *cap. dolentes, de celebr. Miss. cap. ad abolendam, ext. de hæret. cap. 1, de probat. in 6, cap. unico, §. fin. & cap. 1. de privil. eod. lib. 6.* & Concil. Trid. cap. 14. de ref. quoq. etiam dictum, *c. 1. innovat. sess. 7.* ratione personæ, si exempti etiam regulares claustrales, † extra claustra degentes delicta committunt, ab Ordinariis locorum, in quorum iurisdictione sunt commissa delicta, tamquam super hoc à Sede Apostolica delegatis, visitari, puniri, & corrigi possunt, *Concil. Trid. cap. 3, sess. 6, & cap. 4, de reform. sess. 14.*

35 Tenentur Episcopi † diebus Dominicis, & festis solemnibus, legitimo cessante impedimento, Missam celebrare, pro quo facit *Conc. Trid. cap. 2, sess. 2.* quia habent curam animarum totius diocesis, *argum. tex. in cap. 14. de reform. sess. 23.* debentque non modo pauperum suarum diocesium, *36* † sed externorum etiam curam habere; Nam beatus Petrus profecturus ad prædicandum Judæis dispersis per Pontum, Galatiam, Cappadociam, Asiã, Bithyniã, & Paulus profecturus ad gentes ab Hierosolymis per circuitum usque ad Illyricum,

cum, cum scirent, hoc esse proprium pastoris, non solum spiritualia gregi ministrare; id quod potissimum est; sed egenibus ea etiam, quæ ad vitæ usus necessaria sunt, providere, curam pauperum habere voluerunt, ut discant Episcopi animarum, & corporum pastores, si fortè pauperes in Diocesi sua non habent, aut superest, eorum necessitati, alienis etiam pauperibus opitulari, aut etiam, si ex Diocesi sua ad usus suorum pauperum, quantum satis sit, colligere non possunt, ut aliunde quaerant, quia cura pauperibus subveniendi communis esse debet, sicut Paulus ex ecclesiis Galatiæ ad pauperes Ecclesiæ, quæ erat Hierosolymis mittebat, ut 1. Corinth: cap: 16, & Navarr: in tract: de red: ec-
 37 cl: d: 3, n: 10. † Nana, quia per filios solent Ecclesiarum substantia periclitari, cap: de Syracusana, 28. dist: & Episcopi solent esse cæci circa nepotes, secundum gloss: in cap: pervenit, 1, q: 3, & Concil: Trid: c. 1, sess. 4.
 25, de resor. habens filios, vel nepotes etiam legitimos, † in Episcopum non est eligendus, authen. quom. op. Epi. §. 1. colum. 1, & hoc locum nepotum nomine filii filiorum, non autem fratrum, aut sororum filii vocantur, l. jurisconsultus. ff. de grad. cogn. & Abb. in cap. 1, de test. num. 2, facit cap. catinensis, 61, dist: & cap: priusquam, 28. dist: & non posse de jure communi habens filios, vel nepotes eligi in Episcopum, nisi

dispensative, tenet Innoc. in d: c. 1, de t. st. quem sequitur Abb. ibi num 2. & Navarr: in com: de spol. cleric: §. 12, num. 2. ubi dicunt hanc opinionem juri scripto esse magis consonam, licet † contrarium disponat, cap. Episcopus, qui filios, 12, q. 2, & contraria viguerit consuetudo, quapropter multi Episcopi habentes filios, à Sede Apostolica ad Episcopatus fuerunt promoti, ex opin. Host. quæ communiter est recepta, ut testatur Navarr. d: num 2, & secundum antiqua tempora, quando ecclesiæ erant pauperes, hoc licebat, cap. sicut, §. necesse 47. dist: & Innoc. in d. c. 1, in fin. de test. & puto maxime decere, si nec ad parochiales ecclesias obtinendas qui filios
 40 habent, admittentur, † quia filius est argumentum ambulans super terram de incontinentia patris, cap. priusquam, in fi. & cap. proposuisti, circa princ. & ibi gloss, in ver. filii, 28. dist: &

Patres enim † frontem habere non possunt alios de incontinentia redarguendi, dicto cap. sicut, ver. habentes, 47. dist: nec propterea filii in ecclesiis, in quibus patres eorum sunt instituti, vel quæ morte parentum immediate vacarunt, beneficia obtinere possunt, capitulo presentium, capitulo ad presentiam, capitulo quoniam, cap. cum decorem, & ca. ad abolendam, de fil. presbyt.

